

SEBES

Ügyvédi
iroda

Ügyszám: 672/2009

Szegedi Ítéltábla

Szeged

perújítási indítványt

terjesztek elő a terhelt javára, a Be. 409.§ (2) bekezdés c) pontja szerinti minőségben.

Indítványozom, hogy a Szegedi Ítéltábla a Be. 413.§ (1) bekezdése alapján a perújítást rendelje el, és egyúttal a támadott ítélettel befejezett büntetőeljárás ugyanazon törvényhely utolsó fordulata szerint, a Be. 6.§. (3) bekezdés d) pontjában írt okból, a Be. 332.§. (1) bekezdés c) pontja alapján szüntesse meg.

I n d o k o l á s

I.

1)

A Fővárosi Törvényszék a 2012. február 24-én kelt, 15.B.1492/2010/306. számú ítéleti tényállásának a II/1., 2.,3.,6. pontja alapján bűnösnek mondta ki Hunvald Györgyöt folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntetében, és 3. rb magánokirat-hamisítás vétségben.

A Szegedi Ítéltábla 2013. október 10-én kelt Bf. II. 151/2013/34. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva a bűnösség körébe vonta a tényállás II/7. pontjában leírt cselekményt, a minősítés változatlanul hagyása mellett.

Az ítéleti tényállás szerinti elkövetési idők:

- II/1. pont 2006. X. 1. – 2008. XII. 31.
- II/2. pont 2007. II. 1. – 2008. XII. 31.
- II/3. pont 2007. V. 1. – 2009. I. 31.
- II/6. pont 2008. IX. 1. – 2008. XII. 31.
- II/7. pont 2002.XI. 1. – 2009. II. 10.

A vád tárgyává tett cselekmények sértettje a Budapest VII. Kerületi Önkormányzat.

2)

A Központi Nyomozó Főügyészség Nyom.190/2010. szám alatt 2012. március 23-án Hunvald György vádlottal szemben folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette miatt vádiratot nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz.

H-1055 Budapest, Szent István körút 19. 1. emelet 2.
Telefon : (36 1) 312-0633, telefax: 312-0633, e-mail : sebesptr@axelero.hu

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2013. október 15-én kihirdetett 119.B.12.180/2013/31. számú ítéletével Hunvald Györgyöt felmentette az ellene folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntette miatt emelt vád alól.

A Fővárosi Törvényszék 2015. február 12-én kelt 28.Bf.6684/2014/35. számú végzésével az ítélet jogerőre emelkedett.

A vád tárgyává tett cselekmények (fiktív megbízási jogviszony alapján történő kifizetések):

- két részcselekmény tekintetében 2007. április 1. és 2010. november 30. közöttiek,
- egy részcselekmény tekintetében pedig 2007. november 1. és november 30. közöttiek.

A vád tárgyává tett cselekmények sértettje a Budapest VII. Kerületi Önkormányzat.

3)

A Kúria 2014. július 1. napján kelt Bhar. III. 912/2014/2. számú végzésével a Szegedi Ítéltábla Bf. II. 151/2013/34. számú ítéletének II/1., II/2., II/3., II/6. és II/7. pontjában írt cselekményekre vonatkozó részében hatályon kívül helyezte és a Szegedi Ítéltáblát új eljárásra kötelezte, azért, hogy megteremtse a lehetőséget a folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelésre vonatkozó vádak egy eljárásban történő elbírálására.

4)

A Szegedi Ítéltábla Bf. III.666/2014/2. számú, 2014. november 14-én kelt *valamilyen rendelkezésével* arról tájékoztatta az egyesítés megfontolását kezdeményező Fővárosi Törvényszéket, hogy a két ügy egyesítése nem célszerű (erről az álláspontjáról egyébként sem a terheltet, sem védőjét nem értesítette.).

Ezt követően 2015. január 5. napján kelt, de csak február 12. napján – a Fővárosi Törvényszék másodfokú döntésének napján – postázott idézést bocsátott ki a másodfokú nyilvános ülésre.

A Bíróság Bf. III.666/2014/11. számú, 2015. április 24-én kelt ítéletével a Fővárosi Törvényszék 15.B.1492/2010/306. számú ítéletét megváltoztatva Hunvald György büntetését jelentősen súlyosította, egyebekben a büntetőjogi főkérdések tekintetében az elsőfokú ítéletet helyben hagyta, azaz bűnösségét az elsőfokú ítélet a II/1., 2.,3.,6. és 7. pontjának tényállásában leírt folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettségben megállapította.

II.

1)

A Kúria hatályon kívül helyező végzése szerint – mellyel a védelem minden tekintetben egyért – a Szegedi Ítéltábla Bf. II. 151/2013/34. számú ítélete azért megalapozatlan az elkülönített tényállások tekintetében, mert a két párhuzamosan folyó eljárásban egy folytatólagosan elkövetett bűncselekmény vádja miatt folyik büntetőeljárás, amely szükségszerűen azt eredményezi, hogy az időben később jogerőre emelkedő ítéletben ítélt dologról fog a bíróság rendelkezni.

Márpedig – írja a Kúria végzésének 8. oldalán – a törvényi egység, minthogy egy bűncselekmény, anyagi jogi követelményként csak egy büntetőeljárásban, egységesen bírálható el.

2)

A Szegedi Ítéltábla a jelen kérelemmel támadott ítéletet megelőző eljárásában figyelmen kívül hagyta a Kúria iránymutatását. Ítéletében kifejtette, hogy az eljárás megszüntetése nem

indokolt, hiszen a Kúria 6/2009. BJE számú jogegységi határozata nem erre az esetre vonatkozik, három okból:

- i) a „*BJE-ben szereplő határozatok mindegyikében jogerős elítélésre (értsd: bűnösséget megállapító ítéletre) került sor*”, itt jogerős felmentő ítéletet hoztak,
- ii) „*ez esetben nem a jogerős elbírálás után történt újabb vádemelés*”, hanem egy később emelt vád miatti eljárást zártak le korábban jogerősen,
- iii) „*A harmadik érv pedig az, hogy a hatályon kívül helyező végzésnek 8. oldalán a Kúria is foglalkozott a hivatkozott BJE-vel, de attól függetlenül, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság felmentő ítélete ekkor már ismert volt, mégsem, tért ki arra, hogy amennyiben a jogerősen elbírált cselekményekkel kapcsolatos határozat felmentő rendelkezést tartalmaz, a további részecselekmények miatt van-e helye utóbb vádemelésnek, illetve érdemi elbírálásnak.*”

III.

A Szegedi Ítéltábla támadott ítéletében megfogalmazott álláspontja törvénytértő.

A Btk. 6.§ (2) bekezdésében megfogalmazott szabály szerint, amelyet a Csemegi Kódex óta következetes felsőbbírói gyakorlat támaszt alá és egészít ki, a bíróság jogerős határozatának cselekményegységet teremtő hatása van, a jogerőt követően elkövetett újabb részecselekmények újabb rendbeli cselekmény elbírálásának alapjául szolgálhat.

Ebből természetesen következik az is, hogy az egymással quasi halmazatban lévő részecselekményekről két különböző ítélet – legyen az felmentő, vagy marasztaló – nem rendelkezhet. Ezt az álláspontot hirdeti a 6/2009 BJE is.

Ebből következik az is – ahogyan azt az Alkotmánybíróság 3103/2013. (V.17.) AB határozata rögzíti –, hogy a res iudicata joghatása az egységbe tartozó további – a jogerős ítélettel egyébként nem érintett – jogerős határozat előtt elkövetett részecselekmények vonatkozásában is kihat. **A bíróság által korábban nem vizsgált cselekményeket, – figyelemmel a ténylegesen elbírált „részecselekmény-párokkal” fennálló büntetőjogi dogmatikai összefüggésre – olyannak kell tekinteni, mintha azokról a bíróság jogerősen határozott volna már, s ezért, a Be. 6. § (3) bekezdésének d) pontja alapján ezen cselekmények vonatkozásában (újabb) önálló bírósági eljárás lefolytatása, illetőleg már a vádemelés is kizárt, ehelyett a már jogerőre emelkedett ítélet tekintetében perújításnak van helye.**

A Szegedi Ítéltábla támadott döntése utat engedett ugyanazon bűncselekmény két külön eljárásban történő elbírálásának, annak ellenére, hogy ez alapvető dogmatikai kifogások alá esik.

Azok az érvek, amelyeket ezzel szemben a Szegedi Ítéltábla felhoz felületes, külsődleges és érdemben helytelen indokok.

Ad 1)

A BJE és az ehhez kapcsolódó Alkotmánybírósági döntés szerint (talán az Alkotmánybírósági döntés idézett részéből tűnik ki egyértelműen) a kétszeres eljárás tilalma ezekben az esetekben fennáll függetlenül attól, hogy a korábbi jogerős döntés felmentő rendelkezés volt-e, vagy bűnösséget megállapító ítélet.

Az Alkotmánybíróság 33/2013. (XI. 22.) AB határozatában rögzíti:

„Az EU Bíróság gyakorlata szerint nemcsak a bírói, hanem az olyan ügyészi döntések is működésbe léptetik a „ne bis in idem” elv nyújtotta védelmet, amelyek végleges ígérenyel rendezik a bűnügyet, illetve a büntetőjogi felelősség kérdését.... **Kétségtelenül ilyen, végleges jellegű döntésnek tekinthető a kellő bizonyítékok hiánya miatt hozott felmentő ítélet is** (EU Bíróság, Jean Leon Van Straaten kontra Hollandia és Olaszország ügy, C-150/05., 2006. szeptember 28., 61. bekezdés).

Maga az UE Bíróság döntése pedig multilaterális emberi jogi egyezményeken alapul:

A Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya 14. cikkének 7. pontja a következőképpen rendelkezik: *„senkivel szemben nem lehet büntetőeljárást indítani vagy büntetést kiszabni olyan bűncselekmény miatt, amely miatt az adott ország törvényének és büntető-eljárásának megfelelően jogerős ítélettel már elítéltek vagy felmentettek.”*

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye is ilyen módon rögzíti a kétszeres eljárás tilalmát.

Országunk Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (6) bekezdése is egyértelmű etekintetben:

„A jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltethető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.”

Egyértelmű definíciót ad a 2/2010. számú BJE határozat is arra, hogy mit tekint a bírói gyakorlat ügydöntő határozatnak:

„Ügydöntőnek pedig csak azok a határozatok tekinthetők, amelyekben a bíróság a Be. vonatkozó szabályai (Be. 234-256. §-ai) szerint lefolytatott bírósági eljárást követően a törvényes vádról határoz. Az ügy érdemében hoz tehát mindenkivel szemben kötelező érvényű, a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító vagy öt felmentő ítéletet, illetve eljárást megszüntető végzést. Miként az elvi határozatban vizsgált, a büntetés végrehajtásának kizártságát megállapító végzésnek, úgy a feltételes szabadságra bocsátásból kizárást kimondó bv. bírói végzésnek sincs anyagi jogereje. Így ahhoz, res iudicata (ítélt dolog) hatás nem fűződik.”

Végül nem mulasztanám el idézni a törvényszöveget sem:

6.§ (3) Büntetőeljárás nem lehet indítani, a már megindult büntetőeljárás meg kell szüntetni, vagy felmentő ítéletet kell hozni, ha

d) a terhelt cselekményét **már jogerősen elbírálták**, kivéve a Negyedik Részben, valamint a XXIX. Fejezet II. és III. Címében meghatározott eljárások esetét.

A törvényszöveg egyértelmű, a terhelt cselekményét jogerősen elbírálták akkor, ha felmentették, akkor, ha elítélték, és ide tartozik minden más olyan döntés is, amelynek anyagi jogereje van. A különböző fentebb ismertetett értelmezések és nemzetközi szabályok igazság szerint nem is értelmezik, csupán alátámasztják, lebontják ezt a félre nem érthető fogalmazást.

Ad ii)

A két ügy megindulásának időpontja, valóban eltér a BJE-ben konkrétan ismertetett ügyek forгатókönyvétől. A támadott ítélet csupán megállapítja az eltérést, semmilyen magyarázatot nem fűz hozzá, így csak találgatni tudom, hogy ez az eltérés mennyiben indokolja az Ítéletábla azon álláspontját, hogy szemben a Btk. 6.§. (2) bekezdésének szabályával, az irányadó BJE-vel és az Alkotmánybíróság álláspontjával, miért marasztalja el védcemet egy olyan bűncselekményben, melyben korábban őt jogerősen felmentették.

Találgatni kell azt is, hogy amikor a törvény, az évszázados bírói gyakorlat a két ügyben emelt vád tényállását úgy értékeli, hogy az egy bűncselekmény, amikor a Be tételes szövege, évszázados büntetőjogi alapelvek, nemzetközi egyezmények, Alkotmánybírósági határozatok, és maga az Alaptörvény is tiltja a már elbírált bűncselekmény miatti újabb eljárást, miért hoz új ítéletet.

Ad iii)

Az ítélet indokolása szerint döntésének helyességét az is alátámasztja, hogy a Kúria eljáró tanácsa nem latolgatta, az alapügyben hozott felmentő ítélet jogerőre emelkedése esetén miként kell eljárni. Álláspontom szerint erre a Kúria, mint esetleg bekövetkező jövőbeli eseményre nem térhet ki.

IV.

A Kúria Bfv. III. 1.160/2015/8 számú végzésével a Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf. III.666/2014/11. számú, 2015. április 24-én jogerős ítélete ellen anyagi jogi jogszabálysértésre alapozott felülvizsgálati indítványomat elutasította. Más lehetőség híján a Kúria álláspontját tudomásul vettem, noha álláspontom nem változott, nem eljárásjogi, hanem anyagi jogsértés történt, a ne bis in idem parancsa ellenére hozott második ítélet a dolog természete folytán nem önmagában, hanem a korábbi ítéletre tekintettel sérti a Btk. 6.§ (1) és (2) bekezdését.

Természetesen a legfőbb bírói fórum nem dönthet a perújítás kérdésében, nem vonhatja el a jog által kijelölt bíróság hatáskörét, de kifejti, hogy a folytatólágosság egységébe tartozó részeselekmények két, vagy több elbírálása esetén a második, vagy későbbi ítéletek a ne bis in idem tilalma alá esnek.

Tény azonban az is, hogy a Kúriának a felülvizsgálat tárgyában hozott állásfoglalása nyomán a támadott ítéletet hozó bíróság fog dönteni az ítéletét törvénysértés miatt támadó indítványról – ami lássuk be – nem helyes. Igaz a Kúria felhívja a figyelmet arra is, hogy az elutasító határozat ellen fellebbezési lehetőséget ad a törvény. Sajnos azonban az idő megy, és a nyilvánvaló jogsértés marad addig, amíg a sérelmes ítéletet hozó bíróság nem dönt.

Kérem ezért a Tisztelt Fellebbviteli Főügyészséget, hogy a törvényben biztosított 30 nap helyett rövidebb idő alatt fejtse ki álláspontját, és a Tisztelt Szegedi Ítéltáblát, hogy a Hunvald György elleni eddig is jelentősen elhúzódó eljárásra figyelemmel soron kívül döntsön a további bizonyítást nem igénylő, csupán jogkérdésben döntést igénylő indítványról.

Budapest, 2015. október 15.

Tisztelettel:

Dr. Sebes Péter
ügyvéd